

ปัญหาความชั่วร้ายในปรัชญาคริสต์

นางสาวปานทิพย์ ศุภนคร

002859

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

I 16552064

THE PROBLEM OF EVIL IN CHRISTIAN PHILOSOPHY

Miss Pantip Supanakorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
.....กรรมการ
.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์เกียรติ บุญเจือ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาความชั่วร้ายในปรัชญาคริสต์

ชื่อ

นางสาวปานทิพย์ ศุภนคร แผนกวิชา ปรัชญา

ปีการศึกษา

25 17

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายประการแรกเพื่อศึกษาความหมายของคำว่า "ความชั่วร้าย" (Evil) ตามคำสอนของศาสนาคริสต์ ค้นคว้าหาสาเหตุที่ทำให้ปัญหา "ความชั่วร้าย" กลายมาเป็นปัญหาสำคัญสำหรับศาสนาคริสต์ ประเมินความสำคัญของปัญหา "ความชั่วร้าย" ในศาสนาคริสต์ ประการที่สอง เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหา "ความชั่วร้าย" ดังกล่าวของนักปรัชญาคริสต์เตียน

วิธีวิจัย

วิธีที่ใช้ในการวิจัยนี้ก็คือ ค้นคว้าจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ (1) เอกสารชั้นต้น (Primary Sources) ซึ่งหมายถึงข้อเขียนของนักปรัชญาคริสต์เตียนเอง (2) เอกสารชั้นรอง (Secondary Sources) ซึ่งหมายถึงข้อเขียนของนักวิจารณ์ต่าง ๆ

สรุปผลการวิจัย

ผลของการค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

"ความชั่วร้าย" หมายถึงสภาพที่ผู้คนไม่พึงปรารถนา สภาพที่ผู้คนเกลียดชัง และต้องการหลีกเลี่ยง ทั้งนี้ศาสนาคริสต์ได้แบ่ง "ความชั่วร้าย" ออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

- (1) ความชั่วร้ายทางศีลธรรมหรือบาป (Moral evil or sin) หมายถึง การกระทำบาปของมนุษย์ด้วยการไม่เชื่อฟังและไม่ศรัทธาในพระเจ้า

(2) ความชั่วร้ายทางกายภาพ (Physical evil) หมายถึงธรรมชาติอัน
ทรุโทคของจักรวาล อันสืบเนื่องจากการที่พระเจ้าทรงลงโทษมนุษย์ที่ทำบาป

(3) ความชั่วร้ายทางอภิปรัชญา (Metaphysical evil) หมายถึงลักษณะ
อันจำกัคของมนุษย์อันสืบเนื่องมาจากการเป็นสิ่งที่ถูกสร้าง ได้แก่ลักษณะของความไม่เที่ยง
ลักษณะของการขาดความรู้ที่สมบูรณ์ เป็นต้น

"ความชั่วร้าย" กลายมาเป็นปัญหาสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งสำหรับศาสนาคริสต์ก็เพราะ
การมีอยู่ของความชั่วร้ายขัดแย้งกับคำสอนสำคัญของศาสนาคริสต์ในเรื่องพระเจ้าและ
ธรรมชาติของพระองค์ กล่าวคือ ศาสนาคริสต์ในฐานะเป็นศาสนาเอกเทวนิยม ย่อมมีคำสอน
หลักว่า มีพระเจ้าผู้ทรงสรรพฤทธิ์เพียงพระองค์เดียว แต่ทว่าถึงแม้พระเจ้าทรงมีอำนาจอัน
สมบูรณ์และเด็ดขาด พระเจ้าก็ไม่ทรงโหดร้าย ทั้งนี้เพราะพระเจ้ายังทรงมีความดีสูงสุด ซึ่ง
หมายความว่าพระเจ้าทรงมีน้ำพระทัยที่เปี่ยมไปด้วยความรักและความเมตตาอย่างไม่มีใคร
เสมอเหมือน อีกทั้งพระเจ้าทรงเป็นสัพพัญญูด้วย นอกจากนี้ศาสนาคริสต์ยังมีคำสอนอีกด้วยว่า
พระเจ้าทรงเนรมิตโลกขึ้นจากความว่างเปล่า (Nothingness) ตามน้ำพระทัยของพระองค์
จากคำสอนเรื่องพระเจ้าของศาสนาคริสต์จึงกล่าว ในฐานะที่พระเจ้าทรงสรรพฤทธิ์ พระเจ้า
ย่อมทรงสามารถสร้างให้จักรวาลปราศจากความชั่วร้ายได้ ถ้าพระองค์ทรงปรารถนาจะให้
เป็นไปเช่นนั้น ในฐานะที่พระเจ้าทรงความดีสูงสุด พระเจ้าย่อมทรงรักและเมตตาต่อมนุษย์
พระองค์จึงมีทรงปรารถนาให้มนุษย์เผชิญกับความยากลำบากใด ๆ ทั้งสิ้น และในฐานะที่
พระเจ้าทรงเป็นสัพพัญญู พระองค์ย่อมทรงสามารถรู้ล่วงหน้าว่ามนุษย์จะกระทำบาปต่อพระองค์
อันเป็นเหตุให้มนุษย์ต้องเผชิญกับความยากลำบากอย่างไรบ้างในภายหลัง พระองค์จึงทรง
สามารถหาทางป้องกันมิให้มนุษย์กระทำบาปได้ ดังนั้นในฐานะที่จักรวาลและมนุษย์ถูกสร้าง
โดยพระเจ้าผู้ทรงสรรพฤทธิ์ ผู้ทรงความดีสูงสุด และผู้ทรงเป็นสัพพัญญู จักรวาลนั้นน่าจะ
ปราศจากซึ่งความชั่วร้ายใด ๆ ทั้งสิ้น และมนุษย์ก็มิควรจะต้องเผชิญกับความชั่วร้ายใด ๆ เลย
แต่ทว่าการณ์หาเป็นเช่นนั้นไม่ มนุษย์ยังคงประจักษ์ชัดถึงความชั่วร้าย ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ
แห่งความจำกัคของตนเอง หรือว่าความชั่วร้ายทางศีลธรรมของมนุษย์ หรือว่าธรรมชาติอัน
โหดร้าย ด้วยเหตุดังกล่าว ความชั่วร้ายจึงกลายมาเป็นปัญหาสำคัญมากสำหรับศาสนาคริสต์
ปัญหาดังกล่าวมีเพียงแต่ต้องการคำตอบสำหรับขัจฉิของสงฆ์ของปวงชนที่ว่า ทำไมมนุษย์ต้อง

เผชิญกับความชั่วร้าย แต่ทว่าเป็นปัญหาที่แฝงซ่อนใจที่ว่า ทำไมมนุษย์ต้องเผชิญกับความชั่วร้าย ทั้ง ๆ ที่พระเจ้าผู้ทรงสร้างจักรวาลและมนุษย์ เป็นผู้ทรงสรรพคุณ เป็นผู้ทรงความดีสูงสุด และเป็นผู้ทรงสัตย์ซื่อ หรือว่าพระเจ้าไม่ทรงสรรพคุณจริง หรือว่าพระเจ้าไม่ทรงความดีจริง หรือว่าพระเจ้าไม่ทรงเป็นสัตย์ซื่อจริง ซึ่งล้วนเป็นทัศนะที่ขัดกับคำสอนหลักของศาสนาคริสต์ ในฐานะเป็นศาสนาเอกเทวนิยมทั้งสิ้น ดังนั้นปัญหาความชั่วร้ายในปรัชญาคริสต์จึงมีลักษณะพิเศษกว่าปัญหาความชั่วร้ายโดยทั่วไป อีกทั้งมีความสำคัญสำหรับคริสตศาสนิกชนอย่างยิ่งด้วย ทั้งนี้เพราะคริสตศาสนิกชนก็เหมือนปุถุชนอื่น ๆ ย่อมไม่สามารถปฏิเสธความจริงของความชั่วร้ายที่เขาเผชิญได้ ขณะเดียวกันเขาย่อมไม่ปรารถนาปฏิเสธคำสอนเรื่องพระเจ้าและธรรมชาติของพระองค์ นักปรัชญาคริสต์เตียนจึงต้องพยายามหาทางอธิบายให้ความชั่วร้ายเข้ากันได้กับคำสอนเรื่องพระเจ้าเป็นประการสำคัญ เพื่อขจัดข้อข้องใจดังกล่าว

จากการศึกษาการแก้ปัญหาความชั่วร้ายดังกล่าวของนักปรัชญาคริสต์เตียน 8 ท่าน ผู้เขียนพบว่า การแก้ปัญหาของนักปรัชญาสามารถแบ่งได้เป็นสองแนว ดังนี้

(1) แนวการแก้ปัญหาแบบออกัสตินเนียน (The Augustinian Type of Solution)

(2) แนวการแก้ปัญหาแบบไอเรเนียน (The Irenaean Type of Solution)

ผู้เขียนพบว่า การแก้ปัญหาความชั่วร้ายของทั้งสองแนวมีลักษณะที่สำคัญเหมือนกันคือ นักปรัชญามีได้ปฏิเสธความจริงของความชั่วร้ายโดยถือว่าความชั่วร้ายเป็นมายา แต่สิ่งที่นักปรัชญาพยายามกระทำก็คือ ชี้ให้เห็นว่าแท้จริงแล้วความชั่วร้ายหาใช่สิ่งที่มนุษย์พึงรังเกียจหรือหลีกเลี่ยงแต่ประการใด แต่ความชั่วร้ายเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์สำหรับมนุษย์และจักรวาลเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทัศนะดังกล่าวเป็นทัศนะของผู้มองโลกในแง่ดี การแก้ปัญหาของนักปรัชญาดังกล่าวจึงประสบผลสำเร็จในแง่ของการสามารถลดความขัดแย้งระหว่างความมีอยู่จริงของความชั่วร้ายและคำสอนเรื่องพระเจ้าของศาสนาคริสต์ได้ คริสตศาสนิกชนจึงมีต้องเลือกระหว่างการปฏิเสธความชั่วร้ายเพื่อรักษาศรัทธาในพระเจ้า และลดความศรัทธาในพระเจ้าเพื่อรักษาความเป็นจริงของความชั่วร้าย คริสตศาสนิกชนจึงสามารถรักษาทัศนะ

ทั้งสองไว้ได้โดยมีทั้งที่ชนะใจไป คริสตศาสนาจึงมั่นใจว่าสามารถหาทางออกสำหรับปัญหา
ความชั่วร้ายได้ ปัญหาความชั่วร้ายจึงมิได้เป็นปัญหาที่คนนอกจะยกขึ้นโจมตีศาสนาคริสต์จนหา
ทางออกมิได้

ขอเสนอแนะ

การแก้ปัญหาของนักปรัชญาคริสเตียนที่ผู้เขียนทำการศึกษายังมีข้อข้อยุติสำหรับปัญหา
ความชั่วร้ายแต่ประการใด คริสตศาสนิกชนหรือบุคคลผู้สนใจอื่น ๆ ย่อมสามารถแสวงหา
คำตอบที่ตนพอใจได้อีก โดยอาศัยแนวการแก้ปัญหาของนักปรัชญาที่ผู้เขียนศึกษาและนำมาเสนอ
ทั้งนี้เพราะไม่มีข้อยุติสำหรับปัญหาของปรัชญาไม่ว่าในปัญหาใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีแนว
ปรัชญาใหม่เกิดขึ้นก็มักจะเป็นช่องทางให้เกิดปัญหาและคำตอบใหม่ในเรื่องนี้ตามมาด้วยเสมอ
ผู้สนใจพึงศึกษาค้นคว้าในประเด็นปัญหาดังกล่าวต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Problem of Evil in Christian Philosophy
Name Miss Pantip Supanakorn Department of Philosophy
Academic Year 1974

ABSTRACT

Purposes:

The purposes of this research are, firstly, to study the meaning of "Evil" in Christian religion, to study why "Evil" becomes one of the most important problems in Christian religion and to evaluate the importance of the problem; secondly, to study the solutions of the problem proposed by the Christian philosophers.

Procedures:

The author collected data from books and other printed materials concerning the problem, which can be divided into two types: (1) Primary Sources which are the writings of the philosophers themselves; (2) Secondary Sources which are the writings of the commentators.

Conclusion:

"Evil" means what man does not desire, what man hates and tries to avoid. There are three kinds of evil in Christian religion.

(1) Moral evil or sin. This kind of evil is the sin of man against his God, by not believing in Him or lacking faith in Him.

(2) Physical evil. This kind of evil is the cruel aspect of the universe believed to be the punishment from God for man's sin.

(3) Metaphysical evil. This kind of evil is the finiteness of man as a creature. The finiteness of man is his mortality, his ignorance, etc.

"Evil" becomes one of the most important problem of Christian religion, because the existence of evil is inconsistent with the Christian doctrine of God's nature. The Christian religion, as a monotheistic religion, has the fundamental doctrine that there is only one omnipotent God who created all things. Anyway, He is not cruel, because He is not only omnipotent, but also benevolent. Moreover, God is omniscient and takes care of everything in the universe. Therefore, as the Omnipotent, He can create a perfect universe without any taint of evil; as the Benevolent, He must love man and desire that man face no evil; as the Omniscient, He can foreknow man's sin, so He must prevent it. Accordingly, man and his universe, as the creatures of an omnipotent, benevolent and omniscient God, should face no evil at all. In fact, man faces it; the universe is full of cruel events; man sins; man dies and is ignorant. Why? Why is the universe full of troubles in spite of God's infinite power? Why does man suffer so much in spite of God's infinite kindness? Why does man sin so frequently in spite of God's infinite wisdom? Or otherwise, is not God really omnipotent?; is not God really good?; is not God really omniscient?; these are all impossible view-points for the Christians, because they are inconsistent with the doctrine of God.

Christianity, therefore, is inescapable from the challenge of the problem of evil.

The problem of evil is very important for the Christians, because they can not reject the doctrine of their religion, nor can they reject the fact of evils they face in everyday life. The problem of evil in Christian philosophy, therefore, consists in reconciling the seemingly contradictory factors in Christian life.

Having studied the solutions of the eight Christian philosophers, the author found out that there are two types of solutions. They are:

- (1) the Augustinian type,
- (2) the Irenaean type.

Both types of solution have one common feature: such philosophers do not persuade the Christians to reject the fact of evils, but to accept them as they are. What they try to do is to persuade with many reasons that man should not hate nor avoid evils. They are, in fact, necessary and useful for man and the universe. This is the view-point of the optimists. Their solutions are successful in the sense that they can solve the contradiction between the fact of evils and the doctrine of God. Anyone needs not leave out any requirement; he needs not reject the fact of evils in order to be a Christian; he needs not reject Christianity in order to be sincere to fact. Therefore, the Christian doctrine is not weakened by the problem of evil nor the fact of evils, because God and evils are not really in conflict.

Suggestions:

The solutions of the problem studied are not final. Therefore, a Christian or anyone who is interested in this problem should do further researches to find more satisfied solution or solutions, because, as we know there is no universal consent for a philosophical problem. A new prospect in philosophy usually leads to a new aspect of this problem too. Therefore, this interesting problem should be encouraged to more study.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เกียรติ บุญเจือ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย อย่างสูง ที่ได้กรุณาเอาใจใส่โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ตลอดจนช่วยกรุณาตรวจแก้ไขสำนวนตลอดเวลาทำการวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จดูดวงไปด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิจิตร เกตุวิสิฐ อาจารย์โท แผนกปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาช่วยเหลือทางค่านหนังสือและเอกสารสำหรับการวิจัย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองไว้ ณ โอกาสนี้

ปานทิพย์ สุภนกร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	

1. บทนำ	...	1
2. ภาคหนึ่ง	ความหมายของคำว่า "ความชั่วร้าย"	8
บทที่ 1	ความหมายของคำว่า "ความชั่วร้าย" นอกศาสนาคริสต์	9
บทที่ 2	ความหมายของคำว่า "ความชั่วร้าย" ในศาสนาคริสต์	14
3. ภาคสอง	ความชั่วร้ายกลายเป็นปัญหาสำคัญสำหรับศาสนาคริสต์ ได้อย่างไร	34
บทที่ 1	ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาประเภทเอกเทวนิยม	35
บทที่ 2	ธรรมชาติของพระเจ้าตามทัศนะของศาสนาคริสต์	49
4. ภาคสาม	การแก้ปัญหาความชั่วร้ายของนักปรัชญาคริสเตียน	65
บทที่ 1	แนวการแก้ปัญหาแบบออกัสตินเนียน	67
1.1	การแก้ปัญหาของเซนต์ ออกัสติน	67
1.2	การแก้ปัญหาของเซนต์ โทมัส อากวินัส	93
1.3	การแก้ปัญหาของไลบ์นิซ	110
1.4	การแก้ปัญหาของคาร์ล บาร์ธ	125
บทที่ 2	แนวการแก้ปัญหาแบบไอเรเนียน	136
2.1	การแก้ปัญหาของเซนต์ ไอเรเนียส	136
2.2	การแก้ปัญหาของฟริทริก ชไลมาเคอร์	146

บทที่

ท
หน้า

2.3	การแก้ปัญหของ เอฟ. อาร์. เทนแนท ...	161
2.4	การแก้ปัญหของ จอห์น ฮิก	171
5.	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ... ..	197
บรรณานุกรม		205
ประวัติการศึกษา		209

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย